

30. srpna 2020, 12. neděle po Trojici

Introit: Blaze muži (B21: člověku), který se neřídí radami svévolníků, který nestojí na cestě hříšných, který nesedává s posměvači, nýbrž si oblíbil Hospodinův zákon, nad jeho zákonem rozjímá ve dne i v noci. Je jako strom zasazený u tekoucí vody, který dává své ovoce v pravý čas, jemuž listí neuvadá. Vše, co podnikne, se zdaří. (žalm 1,1-3)

Píseň: 176 *Někdo mě vede za ruku*

Modlitba:

Pane Bože,

neděle je jinačí den. Díky za ni. Jsme rádi, že můžeme být tady v kostele.

Vůbec je dost věcí v životě díky tobě jiných než by bylo bez tebe. Občas si to uvědomíme. Někdo mě vede za ruku, proto se nechci bát... jsme zpívali. I proto jsme tady. Chceme se zastavit, poděkovat, prosit o sílu do dalších dní.

Myslíme na to, co bylo, co je za námi, ale nějak si to neseme s sebou. Ve vzpomínkách, obrazech, ve svědomí. Prosíme, odpusť to pokažené. Ukazuj cestu lásky, porozumění, smíření.

Prosíme o tvého Ducha, o jistotu, že nejsme sami. Amen.

Čtení: 1K 13,1-8a

Píseň: 419 *Mocný Bože, při Kristovu*

Text: Lk 11,5-13 (O vyslyšení proseb)

Kázání:

Před časem jsme v rámci kurzu pro učitele nedělníky mluvili o modlitbě s dětmi. Ozvala se otázka, jak se pozná, když je modlitba vyslyšena. Jedna paní vyprávěla, jak se s dětmi modlili, aby začalo sněžit. Druhý den ráno se probudili... a všude bylo bílo. Někdy je ta odpověď jasná jako napadaný sníh. Někdy moc ne. A navíc – často nám jde o mnohem zásadnější věci než možnost vytáhnout lyže a sánky.

Proste a bude vám dáno, hledejte a naleznete, tlučte a bude vám otevřeno. Tak nás Bible povzbuzuje k naléhavé, řekla bych dotěrné modlitbě.

Nějakého člověka v noci navštívil přítel. Není to nemyslitelné. Je na cestě, není poblíž žádný hotel nebo ubytovna. Musím ho přijmout, pomoci, dát najíst. Pojď dál, posaď se, zajdu k sousedům poprosit o něco k jídlu. Tak nějak začíná Ježíšovo podobenství o modlitbě. Popis obyčejné lidské situace.

Obecněji: blízký člověk je v nouzi. Není mi to jedno. Myslím na to, hledám, jak mu pomoci. Ano, vůbec se to teď nehodí, mám dost svých starostí, plánů, nemám nazbyt peněz, času ani sil. Je kolem mne několik dalších lidí, kterým bych se měla věnovat... (v podobenství to jsou ty děti, které spí se mnou na lůžku) Ono to prostě je tak, že něčí prosba o pomoc většinou nepřichází, když sedíme doma a už týden nemáme do čeho píchnout.

Modlitba vytryskne z pocitu (ze stavu) nouze. U mě doma je prázdná, žádné zásoby, mám prázdné ruce, nemám co dát. Tobě to říkám, Pane Bože, pomoz. O půlnoci, kdy na mě nouze moje i mého hladového přítele doléhá nejvíce. Tady vytryskne modlitba.

K Pánu Bohu přicházíme s prosbami. Modlitba není žádost, připomenutí, že mám na něco podle nějakých pravidel nárok. Pána Boha mohu jen prosit a spolehnout se na jeho milosrdenství. O něco prosit není snadné. Vyjadřuji tím, že na něco nestačím, nemohu si pomoci sama, nemám všechno pod kontrolou, nevím si rady.

V Matoušově evangeliu je podobný text o vyslyšení proseb součástí Kázání na hoře, Boží odpovědí na prosby je „dar dobrého“ - *Otec v nebesích dá dobré těm, kdo ho prosí.* (Mt 7,11) Evangelista Lukáš píše o Duchu svatém:

Otec z nebe dá Ducha svatého těm, kdo ho prosí. Dar Ducha svatého je zde odpovědí na modlitbu. Většinou není snadné poznat, že něco je opravdu odpověď na modlitbu. (Nebývá to jasné jako čerstvě napadaný sníh.) Je to naší nepozorností, ale i nečekaností nebo nenápadností daru.

Napadlo mě v poslední době, že nějaké hezké, dobré věci, které se dějí s lidmi kolem mě, by mohly souviset s modlitbami. Nebudu ale asi bych ani nedokázala to nějak konkretizovat. Že by úsměv na něčí tváři, úleva ve stresu nebo (třeba jen váhavá) chuť do života, síla odrazit se od dna mohla být darem Ducha svatého? Nevím. Napadlo mě ale, že často mám za co Pánu Bohu děkovat.

Proč prosit o dar Ducha svatého? Co to je, proč o něj stát? Je Duch svatý opravdu to, co (tolik) potřebujeme? Není to něco vyhrazeného pro „ty svaté, hodně zbožné...“? Není potřeba se modlit spíš za konkrétnější „věci“ - někdo je nemocný, někdo přišel o práci... Nalistovala jsem v Bibli epištolu Galatským, kde apoštol Pavel vyjmenovává, co je ovocem Ducha svatého, jaké plody nese člověk, který tento dar od Boha má, nebo spíš kdo je Bohem pořád nově obdarováván, kdo se Pánu Bohu stále nějak otevírá. *Ovoce Božího Ducha však je láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost,²³ tichost a sebeovládání. Proti tomu se zákon neobrací. (Gal 5:22-23 CEP)*

Zdá se, že Duch svatý působí (umožňuje) docela normální věci. Ovlivňuje naše vlastnosti, životní „nastavení“. Duch svatý dává nějaké předznamenání třeba jen a konkrétně pro jeden den, jedno setkání, hovor, situaci, výměnu názorů. Od stolu Páně jsme četli ještě jiný text apoštola Pavla, z dopisu Korintským. Většina z vás ho asi zná, čítává se také na svatbách a bývá nazýván „chvála svaté lásky“. *Láska je trpělivá, laskavá, nezávidí, láska se nevychloubá a není domýšlivá.⁵ Láska nejedná nečestně, nehledá svůj prospěch, nedá se vydráždit, nepočítá křivdy.⁶ Nemá radost ze špatnosti, ale vždycky se raduje z pravdy. (1K 13,4-6)*

Apoštol Pavel nazývá to, co Duch svatý způsobuje, ovocem. Ovoce jsou plody. Zrají, mění se. Dostávají sílu ze stromu, slunce, vody. Žalm první zpívá o člověku, který díky svému zalíbení v Hospodinově zákoně je jako strom u tekoucí vody, dává své ovoce v pravý čas. Ovocem zde není zralé červené jablko, které permanentně beze změny je na míse na stole nebo v regálu supermarketu (odkud je za svoje peníze mohou kdykoli koupit). Ovoce roste.

Různými obrazy Bible vykresluje působení Boha ve světě a v člověku. Většinou to není tak, že bychom nečinně seděli v křesle, kolem fouká Duch svatý a najednou jsme jiní, skvělí, laskaví, trpěliví... Prosba o Ducha svatého, modlitba za sebe i za druhé lidi – to je také prosba o otevřenost a vnímavost pro Boží působení. Abychom nesli plody.

Žalm 1, z něhož jsme četli několik veršů na začátku bohoslužeb, dává do velkého kontrastu člověka zbožného a bezbožného; toho, kdo se nechá vést Duchem svatým, a toho, koho táhne jen jeho přirozenost, biblicky svévole. Vnímám tu dělicí čaru spíš uprostřed jednotlivého člověka, uprostřed sebe. Koho v sobě nechávám „vítězit“ - v dané situaci, rozhodnutí. Převáží *láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, tichost a sebeovládání...*? Nebo jen moje „já“?

Náš dnešní text začal krátkým podobenstvím o člověku, který kvůli nečekané noční návštěvě jde o půlnoci bušit na sousedovy dveře. Dělá to kvůli druhému člověku. Je to obraz přímluvné modlitby za druhé. Ale ony se vlastně nedají úplně oddělit prosby za druhé od modliteb za sebe sama. Hodně to souvisí. Ovoce Ducha svatého z epištolu Galatským: to jsou jakési moje vlastnosti, které jsou dobré a důležité pro mne, ale mají samozřejmě dopad na lidi kolem mě. Duch svatý, nebo jinak - síla od Pána Boha, může působit mezi lidmi tu lásku, kterou opěvuje v hymnu apoštol Pavel v dopise do Korintu. Lásku, která proměňuje svět v nové stvoření, zahání temnotu, sbližuje, dává svobodu. (podle písně Prosba – Svítá 278)

Dnes bude pokřtěna Nina Posoldová. Modlíte se za ni... Modlíme se za sebe jako rodiče, kmotry. O co máme prosit při křtu?... Prosit o dar Ducha svatého je možná to nejlepší. Čteme příslib, že Otec v nebesích dá tento dar tomu, kdo o něj prosí. Jako vy jako rodiče, dáváte Nině to, co k životu potřebuje.

Pane Bože, prosíme o tvého Ducha. Prosíme, působ v nás, obnovuj naše vztahy, dávej sílu ráno vstát a usmát se na druhého člověka. Prosíme, působ ty obyčejné lidské věci, které jsou někdy tak těžké. Dávej naději, roztahuj záclony smutku. Duchu svatý, obnovuj naši lásku. Nezanech nás bez pomoci, daruj svůj pokoj.

Píseň: Svítá 278 *Přijď již, přijď*

Křest Niny Posoldové

Píseň: Svítá 136 *Kam v soudu den* (Oh, sinner man – píseň Niny Simone)

Ohlášky, sbírka

Píseň: Svítá 56 *Modlitba Tomáše Moora* (*Dopřej mi chut' k jídlu, Pane*)

Přímlovná modlitba – Přimlouváme se, Pane Bože:

Za Ninu, její rodiče, sourozence, kmotry, širší rodinu, dávej jim dar svého Ducha. Do těch obyčejných všedních dní, smutků i radostí.

Za děti a učitele, kterým končí prázdniny a půjdou po dlouhé době do školy.

Za ty, kdo se bojí zítřka. Kvůli nemocem, pandemii, nejistotě.

Za Bělorusko, za cestu ke svobodě.

Za naši zemi, za ty, kdo rozhodují o věcech, které se týkají hodně lidí, peněz, budoucnosti. Prosíme o moudrost, rozvahu, ohled víc na druhé než na sebe.

Za náš sbor.

Otče náš

Poslání: Jsem jist, že ani smrt ani život, ani andělé ani mocnosti, ani přítomnost ani budoucnost, ani žádná moc, ani výšiny ani hlubiny, ani co jiného v celém tvorstvu nedokáže nás odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu. (Řím 8,38-39)

Požehnání: Pán pokoje ať vám uděluje pokoj vždycky a ve všem. Pán se všemi vámi. (2 Tes 3,16)

Píseň: 636 *Z tvé ruky, Pane můj*